

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор з науково-педагогічної роботи
проф. Гжегоцький М. Р.

« ____ » _____ 2015 р.

Стоматологічний факультет
Спеціальність 7.12010005 «Стоматологія»
Назва кафедри — хірургічна стоматологія
та щелепно-лицева хірургія
Назва дисципліни — сестринська практика
в хірургічній стоматології
Опорна (так, ні)
вул. Пекарська, 69а

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни

«Сестринська практика в хірургічній стоматології та щелепно-лицевій хірургії»
для студентів ІІ курсу стоматологічного факультету

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на методичній нараді кафедри
« ____ » _____ 2015 р.
протокол № ____ від _____
Завідувач кафедри

_____
проф. Варес Я. Е.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на профільній методичній комісії
« ____ » _____ 2015 р.
протокол № ____ від _____
Голова профільного методкому

_____
проф. Огоновський Р. З.

Робоча програма складена зав. кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, професором Варесом Я.Е.; завучом кафедри, доцентом Медвідь Ю.О.

Індекс: 7.12010005 „Стоматологія”

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.

Протокол № _____ від _____

Схвалена радою (методичною комісією)
стоматологічного факультету,
протокол № _____ від _____

ПЕРЕЛІК РОЗДІЛІВ:

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ
3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ
4. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ
5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ
6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
7. ДОДАТКИ
8. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма виробничої практики для студентів II-го курсу стоматологічних факультетів для вищих медичних закладів освіти України III–IV рівнів акредитації складена для спеціальності 7.12010005 «Стоматологія» напряму підготовки «Медицина». Програма навчальної дисципліни складена відповідно до таких нормативних документів:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII;
- Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України Затверджено наказом Міністерством освіти України від 8 квітня 1993 р. №93;
- Наказу Міністерства охорони здоров'я № 179 від 03.10.1995 р. «про затвердження інструкції про виробничу практику студентів медичного лікувального, педіатричного, медико-профілактичного, стоматологічного і фармацевтичного факультетів вищих навчальних закладів III – IV рівнів акредитації, з урахуванням вимог стандартів вищої медичної і фармацевтичної освіти.
- «Положення про практику у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького», ухваленого рішенням Вченої Ради ЛНМУ імені Данила Галицького (протокол №8-ВР від 16.09.2015 р.)
- освітньо-професійної програми підготовки фахівців (01Ш) та освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ), затверджених наказом МОН України від 28.07.2003 р. № 504;
- наказу МОЗ України від 08.07.2010 р. № 541 «Про внесення змін до навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» кваліфікації «лікар-стоматолог» у вищих навчальних закладах IV рівня акредитації за спеціальністю «стоматологія», затвердженого наказом МОЗ України від 07.12.2009 р. № 929;
- рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін, затверджених наказом МОЗ України від 24.03.2004 р. № 152

«Про затвердження рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін», зі змінами та доповненнями, внесеними наказом МОЗ України від 12.10.2004 р. № 492 «Про внесення змін та доповнень до рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін»;

Відповідно до навчального плану проходження виробничої практики для студентів II курсу стоматологічних факультетів передбачено, коли студентом набуті знання з основних клінічних дисциплін (анатомії людини, гістології, цитології та ембріології, фізіології, патофізіології, патоморфології, пропедевтики терапевтичної стоматології, пропедевтики ортопедичної стоматології, профілактики стоматологічних захворювань, фармакології), з якими інтегрується програма виробничої практики. У свою чергу, практика формує засади подальшого вивчення студентом клінічної дисципліни — хірургічної стоматології, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами «по вертикалі» та формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Згідно з наказом МОЗ України від 07.12.2009 року № 929 обсяг навчальних годин з виробничої практики «Сестринська практика в стоматології» складає:

Програма практики представлена поділом на 3 етапи:

1. Сестринська практика в терапевтичній стоматології.
2. Сестринська практика в хірургічній стоматології.
3. Сестринська практика в стоматології дитячого віку.

Виробнича практика з сестринської справи в хірургічній стоматології проводиться в літній період. Практика передбачає самостійне опанування студентами практичних навичок згідно освітньо-професійної програми підготовки фахівців (ОПП) та освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ), яке контролюється керівником практики від Університету, безпосереднім і загальним керівниками від бази практики. Поточна діяльність студентів оцінюється безпосереднім керівником від бази практики.

Підведення підсумків виробничої лікарської практики відбувається в останній день практики після її завершення. Контроль проводиться керівником практики від Університету.

Орієнтовна структура залікового кредиту

Дисципліна	Кількість днів	Кількість кредитів/ годин	Рік навчання/ семестр	Вид контролю
Сестринська практика в хірургічній стоматології	1 тиждень	1/30	II/IV	Диференційований залік

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою сестринської практики з хірургічної стоматології є закріплення знань і практичних навичок, одержаних при вивченні фундаментальних і професійних дисциплін, формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення. Для досягнення мети сформульовані кінцеві завдання практики, а на їх підставі – конкретні завдання у вигляді певних умінь (дій).

Кінцеві завдання виробничої практики «Сестринська практика в хірургічній стоматології»:

- оволодіти основними положеннями етики та деонтології у хірургічній стоматології та щелепно-лицевої хірургії;
- знати санітарно-гігієнічні вимоги до структури та облаштування відділів хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії;
- оволодіти методами та засобами асептики і антисептики;
- декларувати правила роботи в операційній;
- вміти правильно організувати роботу чистої та гнійної перев'язувальних;
- продемонструвати підготовку перев'язувального матеріалу, операційної білизни, хірургічного інструментарію;
- засвоїти методи обробки рук хірурга та операційного поля; демонструвати накладання асептичних пов'язок; пояснити особливості догляду за хворими після операційних втручань в щелепно-лицевій ділянці;

- організувати підготовку пацієнта до планового та невідкладного хірургічного втручання;
- оволодіти методикою накладання пов'язок на обличчі та шиї;
- засвоїти методику проведення довенних, дом'язевих, підшкірних ін'єкцій;
- засвоїти правила приготування розчинів для надання невідкладної допомоги;
- організувати догляд за хворим після операційного втручання;
- набуття та удосконалення професійних навичок медичної сестри хірургічного відділу стоматологічної поліклініки та відділу щелепно-лицевої хірургії.

Конкретні завдання:

- оволодіти основними положеннями етики та деонтології у хірургічній стоматології та щелепно-лицевій хірургії;
- знати санітарно-гігієнічні вимоги до структури та облаштування відділу хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії;
- оволодіти методами та засобами асептики і антисептики;
- декларувати правила роботи в операційній;
- вміти правильно організувати роботу чистої та гнійної перев'язувальних;
- продемонструвати підготовку перев'язувального матеріалу, операційної білизни, хірургічного інструментарію;
- засвоїти методи обробки рук хірурга та операційного поля; демонструвати накладання асептичних пов'язок; пояснити особливості догляду за хворими після операційних втручань в щелепно-лицевій ділянці;
- організувати підготовку пацієнта до планового та невідкладного хірургічного втручання;
- оволодіти методикою накладання пов'язок на обличчі та шиї;
- засвоїти методику проведення довенних, дом'язевих, підшкірних ін'єкцій;
- засвоїти правила приготування розчинів для надання невідкладної допомоги;
- організувати догляд за хворим після операційного втручання;
- набути та удосконалити професійні навички медичної сестри хірургічного відділу стоматологічної поліклініки та відділу щелепно-лицевої хірургії.

2. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

№ з/п	Тема
1.	Організація хірургічної стоматологічної допомоги. Знайомство зі структурою хірургічного відділення стоматологічної поліклініки та відділу щелепно-лицевої хірургії клінічної лікарні. Забезпечення, документація амбулаторного стоматологічного кабінету і відділення. Методика обстеження щелепно-лицевої ділянки та шиї. Функціональні обов'язки середнього медичного персоналу в умовах хірургічного відділу.
2.	Асептика та антисептика в щелепно-лицевій хірургії. Організація роботи в операційному блоці. Види прибирання операційної. Способи виготовлення серветок, тампонів, кульок. Дезінфекція та передстерилізаційна підготовка перев'язувального матеріалу, операційної білизни та інструментарію. Види стерилізації та її контроль. Підготовка стерильного столу. Шляхи поширення інфекції та способи їх профілактики. Профілактика соціальнозначимих інфекцій. Хірургічна обробка рук хірурга та операційного поля. Засоби, що застосовують для обробки операційного поля в щелепно-лицевій хірургії.
3.	Види операційних втручань в хірургічній стоматології та щелепно-лицевій хірургії. Підготовка хворих до операцій: догляд за шкірою, гоління волосся, санація порожнини рота, вимоги до білизни та одягу пацієнтів, харчування, медичні маніпуляції.
4.	Організація роботи у чистій перев'язувальній. Інструментальне забезпечення перев'язувальної. Особливості десмургії у щелепно-лицевій хірургії (накладання пов'язок на обличчі та шиї). Види маніпуляцій, що проводять у чистій перев'язувальній. Види перев'язувального матеріалу, його призначення. Основні принципи догляду за хворими у післяопераційному періоді. Харчування хворих у щелепно-лицевому стаціонарі. Методика проведення довенних, дом'язевих, підшкірних ін'єкцій. Приготування розчинів для надання невідкладної допомоги.
5.	Антисептика. Догляд за хворими з гнійною патологією. Види антисептиків, показання до їх застосування. Дренування гнійних ран. Види дренажів. Принципи застосування антибіотиків. Особливості накладання пов'язок у хворих із гнійними ранами. Утилізація перев'язувального матеріалу забрудненого гнійним ексудатом.

Практичні навички та маніпуляції	Заплановано	Виконано	Оцінка у балах (3-5)
Відпрацьовано днів.	1 тиждень		-
1. Забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму в приміщеннях стоматологічної клініки:			
1.1. Прибирання приміщень:	5-10		-
1.1.1. Поточне;	4-8		
1.1.2. Генеральне;	1-2		
1.2. Обробка робочої поверхні стоматологічного столика лікаря, стоматологічних крісел (після кожного пацієнта), Обробка стоматологічних установок і обладнання	5-10		
2. Профілактика гепатиту, ВІЛ-інфекцій та інших внутрішньолікарняних інфекцій, які передаються парентеральним шляхом:			
2.1. Інструктаж із техніки безпеки та охорони праці під час роботи з біологічним матеріалом;	2		-
2.2. Гігієна та дезінфекція рук;	За необхідністю		-
3. Організація та забезпечення дезінфекційно-стерилізаційного режиму в стоматологічній клініці:			
3.1. Обробка виробів медичного призначення:			

3.1.1. Дезінфекція виробів медичного призначення:			
3.1.1.1. Хімічний метод;	5		
3.1.2. Передстерилізаційне очищення;	5		
3.1.3. Стерилізація:			
3.1.3.1. Паровий метод;	1		
3.1.3.2. Повітряний метод;	1		
3.1.3.3. Хімічний метод;	1		
3.1.4. Контроль якості передстерилізаційного очищення виробів медичного призначення;			
3.1.4.1. Азопірамова проба;	5		
3.1.4.2. Фенолфталеїнова проба;	1		
3.2. Обробка індивідуальних стоматологічних наборів;	10		
3.3. Дезінфекція стоматологічних наконечників.	10		
4. Надання долікарської невідкладної допомоги.	за необхідністю		-
4.1. Виконання підшкірних ін'єкцій	3-5		
4.2. Виконання дом'язевих ін'єкцій	3-5		
4.3. Виконання довенних ін'єкцій	3-5		
4.4. Розведення розчинів для невідкладної допомоги.	3-5		
5. Допомога хірургу-стоматологу у прийомі хворих:			
5.1. Підготовка інструментарію для прийому хворих;	2-5		
5.2. Асистування лікарю при видаленні зубів;	2-5		
5.3. Підготовка хворого у кріслі до прийому лікаря.	2-5		
6. Накладання пов'язок на обличчі та шиї.	2-5		-
7. Ведення медичної документації:			
7.1. Заповнення амбулаторної карти пацієнта;	5-10		
7.2. Заповнення журналів профілактичного огляду;	5		
7.3. Заповнення статистичних талонів;	1		
7.4. Заповнення картки диспансерного спостереження.	1		
8. Етика та деонтологія:			
8.1. Бесіда з хворими;	5		
8.2. Участь у проведенні сестринських конференцій;	1		-
8.3. Санітарно-просвітна робота.			-
9. Техніка безпеки та протипожежної безпеки:	2		-
9.1. Підготовка до роботи стомат. установки;	1		-
9.2. Контроль справності та своєчасності налагодження обладнання.	1		-
Разом балів (72-120)			

4. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми виробничої сестринської практики для студентів 2-го курсу стоматологічного факультету.

Оцінка за практику складається з суми балів за виконання студентом практичних навичок та балів за підсумковий контроль. Виконання практичних

навичок щоденно перевіряє безпосередній керівник практики від бази та візує їх виконання у щоденнику практики студента. Керівник практики від Університету систематично здійснює контроль ведення щоденників студентами.

Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей. Одним із видів діяльності студентів та контролю його з боку керівника від бази практики є ведення щоденника виробничої практики (див. додаток 1). Щоденник є основним документом на період виробничої практики, включаючи її захист. Студенти зобов'язані за період практики кожен день записувати в щоденник все, що зроблено за добу. У ньому ж, в загальній послідовності відображається суспільно-корисна робота (випуски санітарних бюлетенів, написання рефератів, проведення бесід в організованих колективах та ін.).

Студент щоденно повинен подавати щоденник на перевірку та підпис безпосередньому керівникові від бази практики.

Після завершення практики студент заповнює підсумковий звіт про виконану роботу. Після закінчення виробничої практики, складання цифрового та текстового звітів студенту видається характеристика та рецензія на щоденник підписані безпосереднім керівником виробничої практики та загальним керівником від бази практики (див. додаток 1).

При написанні характеристики та рецензії слід відображати такі показники: рівень теоретичної підготовки, оволодіння практичними навичками, знання рецептури, дотримання основ деонтології та етики, ставлення студента до оволодіння практичними навичками. Характеристика повинна бути завірена печаткою лікувального закладу, де проводилась виробнича практика. Наявність заповненого відповідно форми та завіреного підписом безпосереднього керівника від бази практики щоденника та підсумкового звіту є обов'язковим для допуску студента до підсумкового заняття.

В програмі була застосована така система оцінювання.

Поточне оцінювання. Керівник від бази практики щоденно аналізує та здійснює контроль роботи студентів у відділеннях (студент не повинен мати пропусків), якість ведення щоденника, якість оволодіння практичними навичками

визначеними переліком, застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря.

Перед демонстрацією вміння чи практичної навички студент детально описує та обґрунтовує методику її проведення безпосередньому керівнику від бази практики. Після опису маніпуляції студент може бути допущеним до її виконання в клініці під контролем керівника.

Поточне оцінювання вмінь та практичних навичок здійснюється наступним чином:

Практичні навички та маніпуляції	Заплановано	Виконано	Оцінка у балах (3-5)
Відпрацьовано днів.	1 тиждень		-
1. Забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму в приміщеннях стоматологічної клініки:			
1.1. Прибирання приміщень:	5-10		-
1.1.1. Поточне;	4-8		
1.1.2. Генеральне;	1-2		
1.2. Обробка робочої поверхні стоматологічного столика лікаря, стоматологічних крісел (після кожного пацієнта), Обробка стоматологічних установок і обладнання	5-10		
2. Профілактика гепатиту, ВІЛ-інфекцій та інших внутрішньолікарняних інфекцій, які передаються парентеральним шляхом:			
2.1. Інструктаж із техніки безпеки та охорони праці під час роботи з біологічним матеріалом;	2		-
2.2. Гігієна та дезінфекція рук;	За необхідністю		-
3. Організація та забезпечення дезінфекційно-стерилізаційного режиму в стоматологічній клініці:			
3.1. Обробка виробів медичного призначення:			
3.1.1. Дезінфекція виробів медичного призначення:			
3.1.1.1. Хімічний метод;	5		
3.1.2. Передстерилізаційне очищення;	5		
3.1.3. Стерилізація:			
3.1.3.1. Паровий метод;	1		
3.1.3.2. Повітряний метод;	1		
3.1.3.3. Хімічний метод;	1		
3.1.4. Контроль якості передстерилізаційного очищення виробів медичного призначення;			
3.1.4.1. Азопірамова проба;	5		
3.1.4.2. Фенолфталеїнова проба;	1		
3.2. Обробка індивідуальних стоматологічних наборів;	10		
3.3. Дезінфекція стоматологічних наконечників.	10		
4. Надання долікарської невідкладної допомоги.	за необхідністю		-
4.1. Виконання підшкірних ін'єкцій	3-5		
4.2. Виконання дом'язевих ін'єкцій	3-5		
4.3. Виконання довенних ін'єкцій	3-5		

4.4. Розведення розчинів для невідкладної допомоги.	3-5		
5. Допомога хірургу-стоматологу у прийомі хворих:			
5.1. Підготовка інструментарію для прийому хворих;	2-5		
5.2. Асистування лікарю при видаленні зубів;	2-5		
5.3. Підготовка хворого у кріслі до прийому лікаря.	2-5		
6. Накладання пов'язок на обличчі та шиї.	2-5		-
7. Ведення медичної документації:			
7.1. Заповнення амбулаторної карти пацієнта;	5-10		
7.2. Заповнення журналів профілактичного огляду;	5		
7.3. Заповнення статистичних талонів;	1		
7.4. Заповнення картки диспансерного спостереження.	1		
8. Етика та деонтологія:			
8.1. Бесіда з хворими;	5		
8.2. Участь у проведенні сестринських конференцій;	1		-
8.3. Санітарно-просвітна робота.			-
9. Техніка безпеки та протипожежної безпеки:	2		-
9.1. Підготовка до роботи стомат. установки;	1		-
9.2. Контроль справності та своєчасності налагодження обладнання.	1		-
Разом балів (72-120)			

5 балів – отримує студент, який усно чи письмово виклав запропоновану маніпуляцію та ґрунтовно описав її на достатньо високому теоретичному рівні, а також продемонстрував засвоєння практичної навички у повному обсязі.

4 бали – отримує студент, який усно чи письмово виклав запропоновану маніпуляцію та надав їй теоретичний опис, але допустив при цьому несуттєві помилки. Обсяг продемонстрованої практичної навички був достатнім.

3 бали – отримує студент, який усно чи письмово виклав запропоновану маніпуляцію та надав їй теоретичний опис, але допустив при цьому суттєві помилки. Студент може продемонструвати практичну навичку лише на найпростішому рівні.

Навичка вважається не зарахованою, якщо студент усно чи письмово не виклав запропоновану маніпуляцію та/або не надав їй достатній теоретичний опис. Студент не засвоїв практичну навичку в процесі виробничої практики.

Підсумкове заняття (диференційований залік)

Підсумковий контроль студенти складають в останній день практики комісії, до складу якої входять керівники практики від Університету і, за можливості, від баз практики.

Підсумкове заняття виробничої сестринської практики студентів 2-го курсу передбачає теоретичний опис та демонстрацію вмій і практичних навичок з переліку. До захисту практики на підсумковому занятті допускається студент, який на 100 % виконав програму виробничої практики, надав обґрунтовані відповіді на запитання щодо змісту щоденника, та набрав мінімальну кількість балів за поточне проходження практики (72 бали), представив звіт за практику та позитивну характеристику загального керівника від бази практики.

Регламент проведення.

Підсумковий контроль складається з таких етапів:

I – а) Письмова відповідь із описом запропонованих маніпуляцій;
б) демонстрації студентом практичних навичок, засвоєних протягом виробничої лікарської практики.

II – Перевірка робіт викладачем, перерва для студентів.

III – Оголошення результатів.

IV – Оформлення документації.

Критерії оцінювання.

Кількість балів за підсумкове заняття виставляється згідно з існуючим положенням від 50 до 80 балів.

70 – 80 балів – отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та ґрунтовно описав їх на достатньо високому теоретичному рівні, а також продемонстрував засвоєння практичних навичок у повному обсязі.

60 – 69 балів – отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому несуттєві помилки. Обсяг продемонстрованих практичних навичок був у достатньому обсязі.

50 – 59 балів – отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому суттєві помилки. Студент продемонстрував лише найпростіші практичні навички.

Менше 50 балів – отримує студент, який письмово не виклав усю запропоновану кількість маніпуляцій та/або не надав їм достатній теоретичний опис. Студент не засвоїв практичних навичок у процесі виробничої практики.

Оцінка за практику складається з суми балів за виконання студентом практичних навичок, які перевіряються безпосереднім керівником від бази практики (максимум 120 балів – мінімум 72 бали), та балів за підсумковий контроль, що виставляються при проведенні диференційованого заліку (максимум 80 балів – мінімум 50 балів).

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка за практику заноситься керівником від Університету до щоденника, залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості. Впродовж трьох днів після закінчення практики керівник від Університету подає відомість до відповідного деканату, звіт про проведення практики - до відділу практики Університету. Щоденник практики зберігається на кафедрі впродовж 1 року.

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Методи профілактики розповсюдження госпітальної інфекції та заходи щодо дотримання гігієни тіла хірургічних хворих та медперсоналу, гігієни білизни і одягу хворих.
2. Медичні маніпуляції: термометрія, зміна постільної та натільної білизни, догляд за зондами та дренажами. Заходи профілактики можливих ускладнень у оперованих хворих.
3. Проведення довенних, дом'язевих, підшкірних ін'єкцій.
4. Правила приготування розчинів для надання невідкладної допомоги.
5. Особливості харчування хворих після операційних втручань у щелепно-лицевій ділянці.
6. Дослідження пульсу та вимірювання артеріального тиску і температури тіла.
7. Приготування дезінфікуючих розчинів та санітарна обробка приміщень.
8. Приготування дезінфікуючих розчинів та підготовка до утилізації використаного одноразового інструментарію та перев'язувального матеріалу.
9. Дезінфекція та стерилізація використаного хірургічного інструментарію.
10. Підготовка перев'язувального матеріалу, його укладка для стерилізації.
11. Підготовка та застосування антисептичних розчинів у хворих із гнійними ранами.
12. Контроль передстерилізаційної підготовки інструментарію.
13. Підготовка хворих до операцій: догляд за шкірою, гоління волосся, санація порожнини рота, вимоги до білизни та одягу пацієнтів, харчування, медичні маніпуляції.
14. Перев'язування хворих після операційних втручань в щелепно-лицевій ділянці.
15. Обробка рук хірурга та операційного поля.
16. Підготовка стерильного столу.
17. Накладання операційної білизни.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бернадский Ю. И. Основы челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. / М.: Медицинская литература, 2000. — 404 с.
2. Верлоцкий А. Е. «Хирургическая стоматология» / М., 1960, с. 55–70.
3. Заусаев В. И. и соавт. «Хирургическая стоматология» / М., 1981, с. 82–94.
4. Митченко В. І., Панькевич А. І. «Пропедевтика хірургічної стоматології», Вінниця «Нова книга», 2004.
5. Тимофеев А. А. «Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии» / Київ, 1997, Т. 1., с. 86–90.

Додаткова:

1. Вагнер В. Д., Митянина Т. В., Савельева С. Р. Санитарно-эпидемиологический режим в стоматологии / М.: Мед. книга. Н.Новгород: Из-воНГМА, 2002. — 64 с.
2. Волкова А. С., Анашкин В. В., Камчатный Г. И. Организация работы частного стоматологического кабинета (вопросы, проблемы и пути их решения) / Под ред. А. С. Волковой. — Харків: Курсор, 2002. — 208 с.
3. Генчиков Л. А. Распространение внутрибольничных инфекций // В кн.: Профилактика внутрибольничных инфекций. — М.: ТОО «Рарогъ», 1993. — С. 11–14.
4. Гигиенические аспекты в стоматологии / А. С. Фаустов, А. А. Кунинин, А. Н. Пашков и др. — Воронеж, 1995. — 35 с.
5. Дезинфекция, иредстерилизационная очистка, стерилизация и меры защиты на стоматологическом приеме / С. В. Савельев, В. Д. Вагнер, В. М. Семенюк и др. — Омск, 1999. — 31 с.
6. Каськова Л. Ф., Бабіна О. О., Амосова Л. І. Виробнича практика в якості медичної сестри стоматологічного відділення / Полтава, 2009. — 138 с.
7. Катаева В. А. Профилактика внутрибольничных инфекций в стоматологии. VI. 1990. — 20 с.

8. Руководство по хирургической стоматологии под ред. проф. А. И. Евдокимова / М., 1972, с. 47–48.
9. Самойлович В. А. СПИД в стоматологии // Медсестра. — 1990. — С. 27–29.
10. Санітарно-гигиенический и противоэпидемический режим в учреждениях стоматологического профиля / В. В. Анашкин, Н. А. Анашкина, С. Д. Волков и др. К.: Транспорт Украины, 1999. — 158с.
11. Старобинский И. М. Хирургическая стоматология поликлинического врача / М., 1977.
12. Цепов Л. М. Стоматологические аспекты СПИДа и информированность студентов и врачей / Стоматология. — 1990. — № 2. — С. 82–83.
13. Ощук Н. Д., Мартынов Ю. В. Проблемы ВИЧ-инфекции в стоматологии / М: ВЭДИ, 2003. — 96 с.

6. ДОДАТКИ

Додаток 1

Щоденник

виробничої практики

«Сестринська справа в хірургічній стоматології»

Студента 2 курсу ___ групи

Прізвище, ім'я, по-батькові _____

Місце проходження практики _____

Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії

Клінічна база _____

Дата, години роботи	Зміст виконаної роботи*	Підпис безпосереднього керівника від бази практики**

* наводиться перелік виконаних маніпуляцій та завдань, у дужках зазначається їх кількість, назви стоматологічного відділу, де вони безпосередньо виконувалися

** виконання маніпуляцій та завдань засвідчується підписом безпосереднього керівника від бази практики.

Підсумковий звіт

про виконану роботу під час виробничої практики

«Сестринська справа в хірургічній стоматології»

Студент 2 курсу стоматологічного факультету, групи № _____

Прізвище, ім'я, по-батькові _____

Місце проходження практики _____

Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії

Клінічна база _____

Практичні навички та маніпуляції	Заплановано	Виконано	Оцінка у балах (3-5)	Підпис безпосереднього керівника від бази практики
Відпрацьовано днів.	1 тиждень		-	
1. Забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму в приміщеннях стоматологічної клініки:				
1.1. Прибирання приміщень:	5–10		-	
1.1.1. Поточне;	4–8			
1.1.2. Генеральне;	1–2			
1.2. Обробка робочої поверхні стоматологічного столика лікаря, стоматологічних крісел (після кожного пацієнта), Обробка стоматологічних установок і обладнання	5–10			
2. Профілактика гепатиту, ВІЛ-інфекцій та інших внутрішньолікарняних інфекцій, які передаються парентеральним шляхом:				
2.1. Інструктаж із техніки безпеки та охорони праці під час роботи з біологічним матеріалом;	2		-	
2.2. Гігієна та дезінфекція рук;	За необхідністю		-	
3. Організація та забезпечення дезінфекційно-стерилізаційного режиму в стоматологічній клініці:				
3.1. Обробка виробів медичного призначення:				
3.1.1. Дезінфекція виробів медичного призначення:				
3.1.1.1. Хімічний метод;	5			
3.1.2. Передстерилізаційне очищення;	5			
3.1.3. Стерилізація:				
3.1.3.1. Паровий метод;	1			
3.1.3.2. Повітряний метод;	1			
3.1.3.3. Хімічний метод;	1			
3.1.4. Контроль якості передстерилізаційного очищення виробів медичного призначення;				

3.1.4.1. Азопірамова проба;	5			
3.1.4.2. Фенолфталеїнова проба;	1			
3.2. Обробка індивідуальних стоматологічних наборів;	10			
3.3. Дезінфекція стоматологічних наконечників.	10			
4. Надання долікарської невідкладної допомоги.	за необхідністю		-	
4.1. Виконання підшкірних інекцій	5			
4.2. Виконання дом'язевих інекцій	5			
4.3. Виконання довенних інекцій	5			
4.4. Розведення розчинів для невідкладної допомоги.	5			
5. Допомога хірургу-стоматологу у прийомі хворих:	2-5		-	
5.1. Підготовка інструментарію для прийому хворих;	2-5			
5.2. Асистування лікарю при видаленні зубів;	2-5			
5.3. Підготовка хворого у кріслі до прийому лікаря.	2-5			
6. Накладання пов'язок на обличчі та шиї.	2-5		-	
7. Ведення медичної документації:				
7.1. Заповнення амбулаторної карти пацієнта;	5-10			
7.2. Заповнення журналів профілактичного огляду;	5			
7.3. Заповнення статистичних талонів;	1			
7.4. Заповнення картки диспансерного спостереження.	1			
8. Етика та деонтологія:				
8.1. Бесіда з хворими;	5			
8.2. Участь у проведенні сестринських конференцій;	1		-	
8.3. Санітарно-просвітна робота.			-	
9. Техніка безпеки та протипожежної безпеки:	2		-	
9.1. Підготовка до роботи стомат. установки;	1		-	
9.2. Контроль справності та своєчасності налагодження обладнання.	1		-	
Разом балів (72-120)				

Примітка: сума балів за засвоєння практичних навичок затверджується печаткою лікувально-профілактичного закладу

Підсумковий контроль

Кількість балів (від 50 до 80):	Підпис керівника практики від Університету

Оцінка за диференційований залік	Бали	Оцінка	Підпис керівника практики від Університету

Інші види та форми

_____

_____

_____ Підпис _____

Додаток 3

ХАРАКТЕРИСТИКА

студента _____ групи _____ курсу
(прізвище, ім'я, по-батькові)

_____

_____

_____

Безпосередній керівник від бази практики _____
(П.І.П., підпис)

Загальний керівник від бази практики _____
(П.І.П., підпис)

М.П.

Додаток 4

РЕЦЕНЗІЯ НА ЩОДЕННИК

_____

_____

_____

Безпосередній керівник від бази практики _____
(П.І.П., підпис)

Керівник практики від Університету _____
(П.І.П., підпис)

Примітка: при написанні рецензії на щоденник слід відобразити такі показники: рівень теоретичної підготовки студента, оволодіння практичними навичками, дотримання основ етики

та деонтології, ставлення студента до оволодіння новими практичними навичками, знання правил оформлення медичної документації та щоденника.

Оцінка за практику _____

(прописом)

«_____» _____ 20____ рік

(день захисту практики)

Підпис керівника практики від Університету _____

(П.І.П., підпис)

8. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підведення підсумків практики здійснюється при наявності всіх звітних документів, передбачених програмою з практики, і характеристики виробничої діяльності студента під час практики, підписаної безпосереднім і загальним керівником від бази практики.

Оцінка за практику враховується при розгляді питань про призначення стипендії нарівні з оцінками за іспити та інші диференційовані заліки.

Студенти, які не виконали програму практики без поважних причин, отримали незадовільну оцінку за практику і не ліквідували академічну заборгованість до початку наступного семестру, відраховуються з Університету.

Підсумки практики щорічно заслуховуються і обговорюються на засіданні кафедри, профільної методичної комісії, Вченій раді факультету та Університету.